

Trombin-aktiválta fibrinolízis inhibitor (TAFI) polimorfizmusok hatása a trombolízis kimenetelére iszkémiás stroke-on átesett betegekben

Stercel Vivien¹, Székely G. Edina¹, Kovács Katalin Réka², Sarkady Ferenc¹, Muszbek László¹, Bereczky Zsuzsanna¹, Csiba László², Bagoly Zsuzsa¹

Debreceni Egyetem, ¹Laboratóriumi Medicina Intézet, Klinikai Laboratóriumi Kutató Tanszék, ²Neurológiai Klinika

A rekombináns szöveti plazminogén aktivátorral (rtPA) történő trombolízis az egyik leghatékonyabb terápia iszkémiás stroke esetén. A terápia azonban az esetek egy részében hatástalan, melynek okai jelenleg ismeretlenek és előre nem megjósolhatók. A trombolízis kimenetelét ill. a fellépő mellékhatásokat a fibrinolízist szabályozó fehérjék feltehetőleg befolyásolják. A trombin aktiválta fibrinolízis inhibitor (TAFI) a fibrinolízis hatékony ellenregulátora, ezért feltételeztük, hogy a TAFI gyakori polimorfizmusai ill. az ezek által befolyásolt TAFI szint hatással lehet a terápia kimenetelére.

Munkánk során 133, iszkémiás stroke miatt trombolízisen átesett beteg vérmintájából határoztuk meg a TAFI három leggyakoribb polimorfizmusát (-438G/A promoter, Ala147Thr, Thr325Ile) és összehasonlítottuk a rtPA terápia előtt mért TAFI szintekkel. Méréseink eredményét összevetettük a stroke súlyosságával és a betegség rövid ill. hosszú távú kimenetelével. A stroke súlyosságát a National Institutes of Health Stroke Scale (NIHSS) értékek alapján osztottuk kategóriákba. Kedvezőtlen rövidtávú kimenetelnek tekintettük az NIHSS érték legalább 4 pontos növekedését a 7. napra. A hosszú távú kimenetelt a stroke után 3 hónappal mért modified Rankin score (mRS) alapján ítéltük meg.

A betegpopulációban a vizsgált TAFI polimorfizmusok allélfrekvenciái megegyeztek a kaukázusi populáció esetén ismert allélfrekvenciákkal. A -438G/A promoter és a Thr325Ile polimorfizmusok alacsonyabb TAFI szintekkel társultak ($p=0.04$ ill. $p=0.049$), az Ala147Thr polimorfizmusnak nem volt hatása a TAFI szintekre. A TAFI szintek szignifikánsan alacsonyabbak voltak súlyosabb ($\text{NIHSS} \geq 6$) stroke esetén ($p < 0.05$). A rtPA terápia előtt mért alacsony TAFI szint rossz hosszú távú kimenetelt vetített előre ($p < 0.005$). Azoknál, akiknél a terápia következtében vérzéses transzformáció alakult ki, a TAFI szint szignifikánsan alacsonyabb volt a rövid távon javulást mutató ill. változatlan állapotú betegekhez képest. A TAFI Thr325Ile polimorfizmus esetén az Ile allél hordozása súlyosabb stroke-kal társult, (OR: 2,18, $p < 0.05$), a többi polimorfizmus nem volt hatással a betegség súlyosságára, rövid és hosszú távú kimenetelére.

Pályázati támogatás: TÁMOP-4.2.2.A-11/1/KONV-2012-0045, OTKA PD111929.